

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Propaganda papistă în România.

(il.) Se pare, că biserica națională autocefală a fraților din Regat trece prin o grea criză. Dinlăuntru izbucnesc nemulțămiri, se îmbulzesc ambiții și poftă nepotolite, iar din afară se țes intrigi perfide, se îndreaptă atacuri nerușinate contra căpeteniilor bisericesti. S'a pornit chiar o detestabilă campanie, dacă nu de distrugere, cel puțin de sdruncinare a conducerii, a autorității și prestigiului acestei sfinte biserici, care, dacă a fost în trecut „mama neamului românesc”, cum o numește cu drept cuvânt Eminescu, trebuie să aibă și în prezent și în viitor un rol însemnat, nu numai în viața religioasă, ci și în cea socială, culturală și politică a fraților din România liberă.

Acolo, unde toți veneticii și toate neamurile pământului se simt la largul lor, ca la ei acasă, în Țara Românească, a cărei toleranță religioasă și națională e fără margini și fără pereche în Europa — tocmai biserica strămoșească să fie luată la goană, tocmai împotriva ei să se îndrepte încercările furioase ale vânătorilor de suflete și de conștiințe?...

În alte țări orice pornire de a tulbura pacea vieții religioase și bisericesti, agitând spiritele împotriva autorităților recunoscute și apărate de stat, cade sub grea pedeapsă. Dar în Țara Românească se vede, că libertatea e cu mult mai largă decât în alte țări, și că această libertate e folosită din partea unora ca „acoperământ răutății”, după expresia apostolului Petru.

Pentru noi, cari știm din experiență proprie, că pentru orice aluzie cât de nevinovată la adresa vreunei confesiuni sau instituții de stat, trebuie să infundăm cu anii temnițele Vașului și ale Seghădinului — este aproape de neînțeles, cum pot să existe în Țară două reviste pretinse bisericesti, cu specifica menire de a izulța în fiecare număr pe arhierii țării, de a lovi în biserica ortodoxă română cu cele mai nerușinate vorbe de ocară, tratându-o par' că anume după aceeaș rețetă, de care făcură atâta uz și abuz contra bisericii române din Ardeal catoliciei și calvinii de pe vremuri. Din acelaș arsenal își scoate armele de luptă contra bisericii ortodoxe mai ales revista „Vestitorul” redactată de avocatul apostat M. Theodorian, care după ce a îngăimat 3 șubrede volume de drept bisericesc oriental, se va fi simțit — mai știi? — chemat a conduce însuși viața bisericescă a Românilor, ori va fi socotit, ca ori ce avocat abil, că n'ar fi rău să cerce a pescui în tulbure, pentru a-și satisface anume interese și ambiții, de sigur prea puțin cuvioase.

Zilele acestea a apărut la București o interesantă broșură intitulată: „Propaganda papistă și întâmplările bisericesti de azi”, care demaschează intrigile meschine și ne-

cuvințele iezuitice, puse la cale de acest avocat.

Broșura e scrisă de d. Const. Diculescu, excelentul biograf al episcopului Melchisedec, de un bărbat deci, al cărui cuvânt nu poate fi lipsit de temei. După indicațiile amănunțite și precise ale acestei broșuri, itele propagandei papiste îndreptate contra bisericii ortodoxe-române, s'au țesut multă vreme în taină, prin subsidii de natură clandestină. Exponenții ei însă au fost: numitul advocat Theodorian, apoi un prinț cu numele Vladimir Ghica, doctor al teologiei din Roma, (despre acest Vladimir s'a svonit, că ar dori să ajungă arhiepiscop gr.-cat. în București!) un absolvent al facultății teologice din București, C. Cernăianu, pretinsul autor al broșurii: „Biserica și românismul”, despre care s'a publicat în „Tribuna” (Nrul 222 din 1909) o recenziune foarte dreaptă cu titlul: „O carte de contrabandă” — și în sfârșit, terribile dictu, episcopul Gherasim dela Roman, cel cu afurisania.

Ce-l va fi putut îndemna pe acest preasfințit episcop „Romașcanul” să intre în tovărășia dușmanilor înverșunați ai bisericii, pe care o păstorește?

Un motiv foarte condamnat! Năcazul, — spune broșura, — că n'a ajuns P. Sf. Sa în scaunul de mitropolit al Ungrovlahiei, ci Atanasie Mironescu, în potriva căruia pornise de cu vreme o campanie de subminare și discreditare.

Imediat, după moartea mitropolitului Iosif Gheorghian, — scrie dl Diculescu — „episcopul de Roman, care-și agonisise prin tăcere și rezerva sa prudentă o notă bună față de guvern, a chemat la sine pe un student al facultății de teologie, și l-a însărcinat, să trimeată tuturor deputaților și senatorilor broșura lui Cioroianu (pseudonim), îndreptată în contra episcopului Atanasie. Mărcile postale pentru trimiterea broșurii au costat pe părintele Gherasim Safirin suma de 30 de lei. Demn de știut mai e și faptul, că Cioroianu a început a scrie prima sa broșură în contra episcopului Atanasie din îndemnul „Romașcanului”, în acel palat episcopal din Roman, unde a locuit marele Melchisedec, care cum se știe a „suferit mult de pe urma intrigilor”.

Se arată mai departe în broșura dlui Diculescu, cum P. S. Sa, Episcopul Gherasim, pe care cu câțiva vreme mai nainte Theodorian îl invinuisse în revista Vestitorul, că „ar fi practicând cel mai urât păcat al pământului”, a ajuns mai târziu, din pricina ambițiilor sale nesatisfăcute, unealtă oarbă în mâna aceluiaș Theodorian & Comp, care l-a îndemnat să arunce afurisania asupra ambilor mitropoliți și a tuturor arhierilor, sprijinitori ai unei legi, menite a scoate clerul românesc din inerția de până aci.

Propagandiștii papismului se amăgiau cu speranța, că afurisania episcopului Gherasim va produce o mare sguduire în biserică, și, pe cât se pare, au isbutit chiar a-l con-

vinge pe făptuitorul ei, că urmarea imediată va fi răsturnarea ambilor mitropoliți. Iată deci ce stofă de gânditor, de creștin și de Român e acest Preasfințit „Romașcanul”, pe care unii s'au grăbit a-l prezenta ca pe un erou al canonicștilor sale convingeri!

Iar vicleanul Theodorian, după ce a isbutit a provoca cunoscutul scandal cu afurisania episcopului Gherasim, cu mari ifose de cunosător al canoanelor bisericesti și-a întezit lupta contra bisericii ortodoxe, trimbițând prin ziarele de peste munți, că „rezolvarea crizei bisericesti stă numai în unirea cu biserica Romei” și că frații de peste munți (adecă noi, cei din Ungaria și Transilvania) nu vor putea scăpa „de rușinea unui amestec străin în afacerile bisericesti, decât supunându-se bisericii papale”!

Dacă se vor adevăra pe deplin cele cuprinse în broșura dlui Diculescu, nădăjdum, că eruditul și energicul Atanasie Mironescu, împreună cu întreg episcopatul din Țară, va ști lua măsuri grabnice, ca să scape biserica română ortodoxă de orice „mădular putred și străin”, cum par a fi mai mulți în sânul bisericii autocefale a României.

Criza. Eri, Joi, a fost primit la palat în Viena, întâiu dl Lukács László, designat din partea Majestații Sale ca ministru-prezident ungar, în lungă audiență, apoi domnul Justh Gyula, prezidentul partidului independent, în audiență de jumătate oră. Audiențele nu au dat însă nici un rezultat pozitiv. Din contră, după ce Justh nu a putut fi capacitat să cedeze, pertractările cu Justh și partidul său sunt acum întrerupte de tot. Se crede, că în situația dată va fi numit un guvern estraparlamentar, sub prezidenția contelui Khuen Héderváry. Guvernul de acum a luat măsuri cu privire la intrarea țării în ex-leș cu ziua de mâne: a ordonat sistarea încasării dărilor publice.

Din Austria. În urma modificării regulamentului de casă, astfel, că obstrucția e acum aproape imposibilă, reichsrathul dela Viena a votat încă înainte de sărbătorile catolice toate proiectele de lege cari își așteptau votarea și a intrat în vacanțe. Mercuri apoi le-a votat și casa de sus, pentru a putea fi sancționate înainte de încheierea anului. Cu ocaziunea aceasta s'a accentuat de nou în casa de sus necesitatea unei armate unitare și s'a protestat în contra acordării de concesiuni militare în favorul Maghiarilor.

Remaniere ministerială în România. Domnul Ionel I. C. Brătianu, președintele consiliului de ministri, care a obținut un concediu de 15 zile, a fost desărcinat, după cererea proprie, din funcțiunea de ministru de interne, rămânând președinte de consiliu fără portofol iu. Ministru de interne a fost numit dl V. Pherkyde, președintele camerei române și fost ministru în mai multe rânduri, care a fost însărcinat și cu interimatul prezid enției consiliului, pe timpul concediului ac ordat dlui Brătianu. Starea sănătății acestui a din urmă, asupra căruia s'a săvârșit, cum n se știe, un atentat mișelesc, e pe deplin multămitoare. Nu mai este teamă de ni, și o primejdie.

Consistoriul superior bisericesc al bisericii gr. ort. din România.

Luni s'a întrunit pentru prima-oraă consistoriul superior bisericesc al bisericii autocefale gr. ort. din România, în București, pentru a-și începe activitatea precizată în legea nu de mult adusă din partea corpurilor legiuitoare române. Despre felul cum a decurs prima ședință a acestei înalte corporațiuni bisericesti dăm după ziarele din București următorul amănunțit raport:

Luni, la orele 9 și jumătate s'a deschis cu o deosebită solemnitate, la seminarul central din București, consistoriul superior bisericesc.

Se știe, că acest consistoriu se compune din toți membrii Sf. Sinod, din 17 reprezentanți ai clerului mirean și monahal, precum și din câte un reprezentant al facultăților de teologie și al seminarului din București și Iași.

Au luat parte toți membrii, afară de episcopul de Roman, care după cum se știe, nu admite existența unui consistoriu bisericesc, astfel întocmit.

De asemenea au luat parte dl ministru Haret și dl Garboviceanu, administratorul casei bisericilor.

Înainte de deschiderea ședinței, au asistat cu toții la un serviciu religios, ce s'a oficiat în capela seminarului de către arhimandritul Iuliu Scriban și părintele diacon Nicolae.

Răspunsurile au fost date de corul seminarului.

Imediat după terminarea serviciului religios, membrii consistoriului au trecut în sala de conferințe a seminarului.

Primele bănci din față au fost ocupate de membrii sinodului, iar celelalte de preoții de mir.

Mitropolitul primat și al Moldovei, au luat loc în tribuna din față.

Dl ministru Haret a citit decretul de deschidere al consistoriului superior bisericesc.

Mitropolitul primat își exprimă apoi deplina satisfacție de a vedea reuniți la un loc și a luca în comun pe membrii sinodului, împreună cu preoții de mir.

Spune, că în biserică există un câmp vast de activitate, dar că trebuiesc curățite aole măreșii, care împiedeoc dezvoltarea și înălțarea bisericii.

La urmă schițează un program de lucrurile de cari se va ocupa consistoriul superior bisericesc, și anume: Cercetarea cărților de învățământ religios, regulamentul interior al consistoriului, reglementarea conferințelor pastorale din eparhii, reglementarea facultăților de teologie și seminarilor din țară, reglementarea mănăstirilor din țară, chestiunea privitoare la uniformizarea cultului etc.

Primatul își încheie discursul urând membrilor din consistoriu o bună înțelegere în discuțiuni, aceasta fiind și în interesul neamului și al bisericii.

Dl ministru Haret salută cu bucurie și cu cel mai mare respect întrunirea marului consistoriu bisericesc.

Aduce laude mitropolitului primat pentru munca depusă la formarea acestui consistoriu, pe care declară că și-l însușește cu totul, și-l roagă să facă tot ceea ce este posibil pentru a readuce la viață poporul acesta, care oricum, a cam slăbit.

Roagă să se dea tot sprijinul preoților de mir și își arată convingerea, că lucrările din consistoriu vor da un ajutor Sf. Sinod pentru binele bisericii.

Sinodul ar fi putut duce la bun sfârșit cele ce se cer din partea bisericii, însă cu concursul membrilor consistoriului, aceste cerințe vor fi satisfăcute pe deplin.

D-sa promite tot concursul și urează bună înțelegere între membri.

Arhierul Calist Botoșăneanu arată, că o necesitate absolută este crearea consistoriului bisericesc, aceasta cu atât mai

mult, cu cât în Capitală a început să se facă propagandă pe scară întinsă a unor aume religii, iar în țară să se răspândească tot felul de idei revoluționare, și deci trebuie luate măsuri din vreme.

Arată apoi greaua sarcină a ierarhilor de a lupta contra dușmanilor, atât din țară, cât și din afară.

Salută crearea conzistoriului bisericesc, prin care se deschide un câmp mai larg de activitate bisericească.

Episcopul *Ghenadie* al Râmnicului, în cuvântarea ținută spune, că acest consistoriu între altele are de scop să stabilizească o înțelegere sufletească între chiriarii în Sinod și preoții de mir, spre binele poporului și al bisericii.

Trecem prin grele momente, spune d. sa, și este de datoria noastră, ca membri ai conzistoriului, să luptăm și să fim la înălțimea așteptărilor.

Părintele C. Ionescu a vorbit în numele preoților de mir, membrii în consistoriu. D. sa aduce mulțumiri mitropolitului primat, pentru atențiunea ce a dat preoților de mir de a fi și dâșii chemați în consistoriu și a sfatului și conlucra la promovarea intereselor bisericii și ale neamului, împreună cu membrii sinodului.

Vă rugăm, spune d. sa, să aveți încredințarea, că în noi veți găsi inimi devotate, preoți conștiinți pentru misiunea lor.

Arată apoi, că prin traiul zilnic în contact cu poporul sânt în deplină măsură de a ști și cunoaște bunurile și lipsurile lui.

Astfel vom căuta să cultivăm și să întărim cele bune ale poporului nostru, iar pe de altă parte, cunoscând și relele și cauzele relelor, ne vom da silințele de a-l aduce pe calea cea bună.

De aceea vă rugăm, spune d. sa, să ne puneți la lucru, cu aceeași încredere cu care ne-ați chemat. Vă asigurăm, că veți găsi inimi credincioase, caracterizate înțregi și muncitori cu tragere de inimă.

Adresându-se d. lui ministru Haret spune, că dânsul care a lucrat pentru îmbunătățirea stărei materiale a acestui popor, vrând să-i ridice și starea morală, a creat acest consistoriu, unde să conlucreze toți păstorii după puterile lor.

Suntem datori, spune părintele Ionescu, să vă aducem mulțumiri pentru aceasta și să vă asigurăm, că vom lucra totdeauna cu prudență și înțelepciune pentru îmbunătățirea morală și materială a păstorilor și a poporului nostru.

A urmat apoi alegerea biroului și alegerea diferitelor comisii, iar la ora una d. a. ședința s'a încheiat, anunțându-se cea proximală pe Merouri, la orele 9 tot la seminarul central din București.

Atitudinea preotului cu privire la posturi.

Discurs ținut în conferința preoțească a tractului Sebeșul-săseșec

de I. Bena, preot.
(Fine.)

Folosul postului este dovedit nu numai cu privire la corp, ci și la spirit. Istoria ne spune, că toți legislatorii renumiți: Confutius, Licurg, Moise, Cristos — înainte de conceperea legilor au postit. După ce duhul sfânt a zis: „Osebiți mie pe Varnava și pe Saul“ (Fapt. apos. 13, 3) apostolii au postit, apoi și-au pus mâinile pe ei. În urma postirii spiritul lucrează mai liniștit, principiul animalic în om repășește în al doilea plan și eu rischez a zice, că dacă legislatorii moderni n'ar trăi așa luxurios — dacă ar mai și posti, legile de ei aduse ar fi mai drepte, mai umane.

Dar noi ca preoți ortodoxi români avem și alte motive speciale pentru susținerea postului. Poporul nostru sărac fiind, prin părăsirea postului ar deveni și mai sărac. Afară de aceea el, fie în urma lipsei de cultură, fie în urma temperamentului său moștenit dela rasa latină, îndatăce își permite un trai mai îmbelșugat, devine rabiat. Dovada o avem în faptul, că toamna când carnea și vinul sunt mai eftine, apoi la sărbători mari: Crăciun, Paști, Rosalii, când tot săracul gătește o masă cât de cât mai bogată, se întâmplă între ai noștri cele mai multe bătăi și injunghieri. Doară poporul nostru tocmai grație traiului său a devenit așa de vânos, încât a putut trece teafăr prin toate peripețiile de cari istoria ne spune. Străinii ne pismuesc, că poporul român are așa de puține trebuințe, încât pe lângă toată sărăcia face economii și cumpără moșii dela cei mai bine situați, dar obișnuiți cu un trai mai bun. În timpul din urmă însă, de când o parte a poporului — cu călcarea postului a început a face lux nu numai în îmbrăcăminte, ci și în mâncare și beutură, se observă neîndoios, că a început a degenera.

Pentruce dar legăturile postului se slăbesc din atâtea părți? Cuvântul este: pentru a se da poporului o hrană mai „substanțială“. Foarte bine, pentrucă nutrirea poporului este o chestie de mare importanță, știut fiind, că o tigorare mai îndelungată ruinează corpul și în corp ruinat nu poate fi spirit sănătos. Afară de aceea boalele epidemice grasează mai mult între sărăcoimea rău nutrită și un popor ca și un individ rău nutrit nu poate presta cât unul bine nutrit. Acestea sunt prea adevărate, însă prin aceea, că noi deslegăm postul, cu nimic nu contribuim la mai bună nutrirea poporului, afară de cazul, că am fi în stare a-i da și dedulcele de lipsă totodată. Nutrirea nesuficientă la poporul nostru nu provine din bigotism sau fanatism, ci parte din sărăcie, parte din ignoranță. Din sărăcie, că el nici bucate de post nu are să mănânce cum se cade, din ignoranță că nu se știe folosul nici de mijloacele de cări dispune. Pățește ca Irlandezii în foametea din a. 1847, cărora atunci li s'au trimis din toate părțile corăbii încărcate cu săcară, fasole, mazăre, hrișcă și urez. Dar fiindcă ei nu cunoșteau decât mănăcarea de grâu și de cartofi, ziceau că produsele ce li s'au trimis sunt nutreți pentru cai și bănuiau că li s'au trimis în batjocură și astfel răbdau foame cu bucatele lângă ei neștiind cum să le gătească.

Mai mult am promova noi nutrirea poporului, dacă fiecare în cerul său de activitate am stării, ca oamenii noștri să devie mai buni plugari, ca să aibe mai multă și mai bună pâine, mai buni grădnari, ca să aibă msi multe și mai bune legumi și poame. Femeile învețe apoi a găti din aceste fructe mănăcări bune, să știe face din ele conserve, cu cari anul întreg să se poată indulci, că numai oameni primitivi trăesc numai pentru un moment: pleacă la vânat, când îi răsbește foamea. Pe lângă o economie mai rațională se cresc animale domestice, dela cari pe eftin putem avea baram în vremea permisă deduloele trebucioasă. Economia cuminte este pomul sau mijlocul cu care se poate indulci traiul poporului. Conducătorii lui pe acesta să-l asculte. Singur prin el putem ajunge, ca fiecare țaran să aibe Dumineca o găină în oală.

Na! Poporul nostru nu tângeste din cauza postului poruncit de biserică. Biserica poruncește un post bine început, nu ascetic, ca să se chinue trupul spre a întări sufletul. Adevărat, ici colesa se mai găsește câte un țaran, care postește astfel, că muncește cât e draga de zi de vară în arșița soarelui care îi stoarce toate sucurile din corp și drept merinde nu are decât mămăligă, ceapă și sare cu puțin oțet. Cu chipul acesta frește mai curând ori mai târziu va îmbrănci. Dar răul aici aici nu e așa de mare cum ni-l închipuim. Mângăierea sufletească ce bunul creștin simte, păzându-și credința, îi întărește și trupul. „Tot ce înalță spiritul, întărește corpul“ a zis Seneca. Biserica poruncește un post, care servește sănătății, căci are să tempereze sburdările trupului cele de natură sălbatică, să aline valurile desmădărilor, să nutrească blând pentruca corpul să nu-și perdă forțele de lipsă, dar să rămână sub suprafața spiritului. Post, care s'a introdus ca o regulă dietetică, dela care însă în cazuri extraordinari: în boale, călătorii, lipsă de bucate corăspunzătoare de post — nu numai că ne putem, ci suntem deadreptul datori a ne abate. Apostolul Pavel a zis: „litera o moară, spiritul dă viață“ (II. Cor. 3, 6). Că nu trebuie să ne ținem de litera legii, Cristos ni-a arătat la mai multe ocazii. D. e. când a vindecat pe femeia cea gârbovă în ziua Sâmbetii. Apoi când i s'a impunit, că ucenicii în ziua Sâmbetii umblă printre sămănături smulgând și mănăcând spice, Cristos a spus, că însuși David simțindu-se strămorat de foame a intrat în biserică, a luat pâinile punerii înainte, a mâncat el și a dat și celor ce erau cu dânsul, deși nu era iertat să le mănâce decât preoții (Mat. 12, 1. Luca 6, 1). „Sâmbăta“ — zice — „este pentru om, nu omul pentru Sâmbăta“ (Marc. 2, 27). Analog putem zice: postul este pentru om, nu omul pentru post, că „Dzeu milă voește, iar nu jertfă“ (Rom. 15, 4). De acest înțeles au să fie predicile noastre privitoare la post.

La mărturisirea creștinilor preotul are bună ocaziune pentru a aplica postul după trebuință. Aici preotul va trebui să individualizeze, celui de constituție robustă și sburdalnic îi va impune postul cel mai strict, pentrucă „unul crede că va mânca toate, dar cel slab — de suflet — legumi trebuie să mănânce“ (Rom. 14, 12), celui debil sau bolnăvicios, cu abateri dela post, îi va recomanda mănăcări animale, hrănitore, dar ușoare de mistuit. Procedura aceasta ni-o dictează însăși rațiunea, dar și apostolii urmau așa. Apostolul Pavel unora le zice: „Să nu vă îmbrățați de vin, intru care este desfrâna-

rea“ (Ef. 5, 18), dar lui Timoteiu îi scrie: „Nu mai bea apă, bea vin pentru stomacul tău și deseale sale slăbiciuni (I. 5, 23).

Fiindcă omul obișnuit odată cu un traiu fals numai cu greu se poate desface de el, urmează că școala care are a face cu ființe tinere este chemată a face, ca elevii să înțeleagă adevăratul rost al postului. În orele pentru igienă învățătorul va descrie fiecare mănăcare, arătând ce efect și ce valoare nutritivă are. Pe baza științei poate dovedi, că adevărate sunt cuvintele apostolești: „Toate imi sunt slobode, dar nu toate imi sunt de folos“ (I. Cor. 16, 12) „și câte s'au scris mai înainte, spre învățătura noastră s'au scris“ (Rom. 15, 4), că aici știința cu religiunea se găsește în perfectă concordanță.

Lucrând învățătorul cu preotul pe o mână în direcția aceasta, creștinii noștri vor căpăta idei corecte despre post și nu vor mai cădea dintr'un extrem într'altul, fiindcă unii prea mult, alții prea puțin la post. Atunci nu vom mai auzi lucruri ca acestea, că o femeie oare care s'a dus la preot să se mărturisească și cu laorâmi se tânguie, că ea are să fie talpa iadului, pentrucă venind într'o zi cu laptele dela vacă a pus vasul pe masă și până să bage ea de seamă copilul a gustat din lapte și — lucru mare — era Mercuri sau Vineri. Sau că un ucenic oare care văzându-se și el acum în haine domnești, duce cu fală carnea dela măcelărie pe palmă în lungul satului și dacă cineva îi face observarea, că e post, el răspunde îngâmfat „e post la omul prost“.

E regretabil acest curent pornit de semidoctii între poporul nostru și dacă curentul nu va fi stânginit, după puține generații postul va aparține istoriei. Atunci neînțelese vor rămânea alegoriile cele multe și frumoase din cântările Triodului cum sunt:

„Sosit-a postul, maica curăției etc.“ „Să ne curățim mai înainte pe noi, fraților, cu împărăteasa bunătăților...“ „Deschisu-s'au porțile dumnezeiești pocăinței“. „Moise prin post văzător de Dzeu s'a făcut...“ și altele care de care mai frumoase.

Praznicele cele mari, Crăciun, Paști — nefiind precedate de post, nu vor mai avea nici pe departe farmecul, care l-au avut. „Dacă în păresimi nu răstignim nici una din poftele noastre, la Paști nu simțim pe Cristos înviind în sufletul nostru“. Bine că Ioan-Gură-de-aur în cuvântul său dela prealuminata zi a învierii zice, că toți să se veselească: ceice au postit și ceice n'au postit, dar aceasta avem să o considerăm ca o smesală, pe care biserica, din incidentul îmbrucător al învierii Domnului o de păcătoșilor. Inșă din faptul, că un osândit este agrățiat, nu putem conchide, că fapta, pentru care el fu osândit, n'a fost păcat.

Dacă Moise, la conceperea legii a postit, tot prin post, prin carența din putie a pregătit pe Israeliteni, ca să înțeleagă și urmeze aceea lege, și dacă Cristos a postit înainte de începerea evangheliei, tot prin post avem și noi să ne facem sufletele accesibile pentru primirea evangheliei, care la praznic se predică cu deosebire. Omul, care s'a datat prea tare cu traiul luxurios, se află oarecum în robia lui Faraon, și îi cade greu a se despărți de oalele cu carne ale Egiptului, dar creștinul trebuie să se reculegă, să se smulgă din această stare și după analogia vieții lui Israel să iese în pustie, unde trăind frugal, cam cu mană, să ajungă la Mera sau Mara, încât și apa să i se pară amară, neavând după ce o bea, căci astfel cu atât mai mare îi va plăcea la ajungerea în pământul făgăduinții înțeleg: la praznic.

Adevărat, că pe poporul nostru sărac și muncitor nu l putem acusa de nepăsare în privința aceasta. Cu toate acestea el trebuie ținut departe de acest vițiu, pentrucă în jos ușor alunecă, fiindcă toate cele de pe pământ în jos gravitează. De aceea biserica creștină peste tot pe baza evangheliei stăruiește pentru idealism, dar biserica noastră răsăriteană o face aceasta în măsură și mai mare. Cine nu se va înălța cu sufletul d. e. la auzul cuvintelor din iocul dela praznicul schimbării la față: „Sculați-vă cei leneși, nu fiți totdeauna pe jos, tăvălindu vă, uitându-vă la pământ; gândurile sufletului vostru înălțați-le acum și vă ridicăți la înălțimea dumnezeiești suiri!“ Și iocul dela înălțarea Domnului: „Cele de pe pământ pe pământ lăsându-le și cele din țărână țărâni dându-le, veniți să ne trezim și la înălțime să ne ridicăm ochii și gândurile; să ne înălțăm noi, cei muritori vederile, împreună și simțirile spre porțile cerești!“ Dar cine se îngreoaie cu neșafii mănăcării nu poate urma acestui glas al bisericii, nu se poate avânta, pentrucă materia îl trege în jos spre materie. Petru, în tractatul său: „Principiile fundamentale ale civilizațiunei“ zice: În lumea antică, la Greci, idealul era: frum-

seța corpului; la Romani: tăria corpului; dar creștinismul are drept țintă: frumseța și tăria spiritului“. Dar tăria, puterea spiritului asupra corpului prin post se câștigă. Așa înțelegem, sum se face, că prima poruncă, ce Dzeu a dat omului a fost: înfrânare, post, și prima pedeapsă ce omul a îndurat, a fost: pentru lăcomie.

Dar nu numai din punct de vedere bisericesc moral, igienic și economic trebuie postul susținut. Se știe, căci au zis-o alții mulți înainte de mine, că la noi: limbă și lege una sunt. Cu cât vom perde din ortodoxism, cu atâta pierdem și din românism, din naționalism. Vom deveni din ce în ce tot mai cosmopoliti, până când ajungem a fi asemenea unei monede șterse, tocite fără avers, fără revers, fără — valoare. Ce se alege atunci din mult accentuata „legea noastră românească“? Vom șede ca Adam în preșjma raiului, tânguindu-ne: „Vai mie, ce am pățimit eu ticălosul! O poruncă am călcat a stăpânului și de tot binele m'am lipsit“.

Știm, că legea lui Cristos, precum ea este legea iubirii, tot așa este ea și legea abnegațiunii, lăpădării de sine. Noi preoții și în privința acestei virtuți trebuie să premergem cu bun exemplu. Să zicem și noi: „Luaiți jugul meu peste voi și vă învățați dela mine, că sunt blând și umilit cu inima“ (Mat. 11, 29). Intră concluzele conferențelor noastre este și acela că noi în parohii să înființăm reuniuni de abstenență, de temperanță, sau antialcoolice. Foarte bine! Dar cu ce obraz vom eși noi înaintea poporului cu un astfel de proiect, câtă vreme noi: la pomeni, la nunte, la sfeștăni, ba unii chiar și în crâjme bem alătura cu el băuturi spirituoase?

Înainte de a face noi un asemenea pas, ar trebui ca noi de noi, preoții să ne constituim după protopresbiterate, într'o asemenea reuniune. Dar dacă cineva ar face o propunere concretă în această discuție, oare câți am fi, cari am primi-o? Și dintre ceice am primi-o, câți am rămânea consecvenți? Tot așa este lucrul și cu postul. Înainte de a predica noi poporului post, ar trebui, ca noi înșine să-l ținem. Și dacă din cauze bine-cuvântate suntem siliți a călca postul, această călcare — intru cât se poate, să nu o facem în ochii lumii, mai ales atunci când cauza, pin care comitem călcarea postului, nu este așa de evidentă, așa de bătătoare la ochii, încât să o înțeleagă și poporul. Dar luați aminte, nu cumva libertatea voastră aceasta să fie scandală celor slabi“. (Cor. 8, 9). Căci, să nu ne amăgim a crede, că doar poporul ne scuză, știind, că și preotul este om și ca atare supus poftelor omenești. Poporului îi place și așteaptă, ca preotul să fie mai moral, mai presus, mai sfânt decât alți muritori; d'aceia vedem, că poporul se apropie cu mai multă încredere de preoții bătrâni, de călugări și de preoți din departare, despre a căror slăbiciuni n'a auzit nimenea. Au doară Cristos ar fi putut face aceea ce a făcut, dacă s'ar fi arătat numai om ca toți oamenii? „Eu am a mănca bucatele, care voi nu știți“ și „mănăcarea mea este, ca să fac voia celui ce m'a trimis pe mine“. (Ioan, 4, 32, 34) așa a zis el. La toate popoarele persoanelor adorate li s'au atribuit calități — mult — puțin — supraomenești. Oamenii de toate zilele nu s'au pus între sfinți. Cu multă dreptate zice părintele Simeon Popescu în esplicarea evangheliei dela Dumineca brânzii: „Preotul, care îmbătut de fantasmagoriile dușmanilor noștri naționali bisericești, desconsideră postul și, scandalizând pe evlavioșii parohieni, le slăbește credința și prin aceea puterea de rezistență, din forța vitală a neamului, nu este cu nimic mai bun decât acela, care uicide pe mamă sa; deoi, preotule, ia aminte!“

Vin însă ezurii, că preotul trebuie să se abată dela post în mod vădit. D. e. are un oaspețar și, spre a-i face o primire cât mai bună, gătește de dulce. Aceasta, cred că, o putem justifica cu acel loc din sfta scriptură (Mat. 9, 14, Marcu 2, 18 și Luna 5 33) unde se spune, că fariseii au imputat lui Cristos, că învățăceii lui Ioan nu postesc destul de riguros, iară el li-a răspuns: „Cum vor posti, câtă vreme mirele este la ei? Va veni vremea, că mirele se va duce dela ei și atunci vor posti“. Acesta, se vede, este spiritul bisericii noastre, care-și ea la praznic, când — am putea zice: mirele este la noi, desleagă postul de Miercurea și Vinerea, cum se întâmplă din Crăciun până la ajunul Bobotezii; în săptămâna luminată și în cea de Rosalii. Dar dacă poporul din cele auzite în școală dela învățători și în biserică dela preoți va fi înțeles, care este adevăratul rost al postului, în mod spontan va implini, ce zice apostolul Pavel: „Cel ce mănăncă pe cel ce nu mănăncă să nu-l ocărăască și cel ce nu mănăncă pe cel ce mănăncă să nu-l osândească, (Rom. 14, 3).

Am ajuns la sfârșitul discursului meu și cunosc că nu mi-a succedat, a prezenta obiectul în toată gravitatea lui, așa cum eu simțesc. Regretând aceasta, încredințez pe toți, că aud în spirit cum același apostol, pe care l-am citat până acum, ne admira și ne avertisează, ba ne amenință chiar, zicând: „Din darul lui Dumnezeu, care este întru mine, ca un înțelept meșter am pus temelie și alții zidesc pe ea; dar fiește care să ia sama cum zidește, căci altă temelie nimenea nu poate pune, afară de cea pusă, care este Is. Cristos... Fraților, voi sunteți biserică lui Dumnezeu și duhul lui Dumnezeu locuiește întru voi; de va strica cineva biserica lui Dumnezeu, strica-l va și Dumnezeu pe acela” (I. Cor. III. 10—12 și 16—17). Noi însă, suntem convinși — nu numai nu vom strica biserica lui Dumnezeu, ci „ca niște buni ostași ai lui Cristos”, (II. Tim. 2. 3) ne vom lupta pentru apărarea ei și ne vom lupta, — bine înțeles — în spiritul bisericei noastre, că tot același apostol zice: „Deși se luptă cineva, dacă nu se luptă după lege, nu se încununază” (II. Tim. 2. 6).

Și acum vă invit tot cu cuvintele apostolești: Prorociile, sub care înțeleg toate preceptele bisericești, să nu le defăimăm; iară cele ce eu am zis aici, examinați-le toate și ce este bun, să țineți!

NOUȚĂȚI.

Seratele Asociațiunii. Se aduce la cunoștința publicului, că seratele artistice-literare ale Asociațiunii nu se vor mai ține până după sărbători. În 16 Ianuarie nou 1910 se vor începe din nou cu o serată muzicală. *Biroul Asociațiunii.*

Dotăriunea orașelor. Foaia oficială a ministerului de interne publică lista orașelor împărțite din partea guvernului dotăriune dela stat. Intre alte orașe ale țării, vedem că au primit: Clujul 66 mii cor., Brașovul 20 mii, Sibiuul 17 mii, Bistrița 9 mii, Alba-Iulia 7 mii, Caransebeșul 7 mii, Sebeșul 6 mii, Orăștia 5 mii, Hațegul 5 mii, Făgărașul 7 mii, Deva 5 mii, Abrudul 3 mii etc.

Publicațiuni oprite. Ministrul de interne și cel din comerț au oprit două cărți românești de-a mai intra în Ungaria. Cărțile oprite sunt: „*Politica românilor din Ungaria*, trecut prezent și viitor”, și „*Calendarul Ligei pe anul 1910*”.

DI Nicolae Pop, director de finanțe în Oradea mare, a fost înaintat zilele trecute la rangul de consilier ministerial.

† **Augustin Gligorescu**, consilier în ministerul de finanțe, a decedat zilele trecute în Budapesta, în etate de 58 ani.

Avansare. D-șoara *Eugenia Bardosy* profesoară auxiliară la școala superioară de stat (liceu) de fete a fost numită din partea ministrului de culte și instrucțiune publică profesoară *ordinară* la această școală superioară. Numita profesoară și-a început cariera la școala civilă a „Asociației” din Sibiu, unde a funcționat 2 ani.

Manuscris din veacul al 16-lea. Biblioteca Academiei Române a primit un prețios manuscris românesc din veacul al 16-lea. Deși acest manuscris a fost dăruit Academiei încă din 1904 de E. Hurmuzaki al Bucovinei, totuși abea acum a ajuns în proprietatea bibliotecii academice. Manuscrisul cuprinde 150 de fete nepăginate, și este o psaltire, care pe față poartă titlul: „*Davidu prorocu și imperatorului cântecu, șederea întâia, cântecu întâi*”.

Inundații mari s-au întâmplat în Spania și Portugalia. Apele au făcut pustiiri considerabile, au nimicit cu totul vre-o 30 de comune; peste o sută de sate au suferit pagube enorme. Au căzut jertfă și vieți omenești. Regele Manuel a plecat să cerceteze locurile nenorocirii.

Viscol cumplit cu zăpadă a bătuit în părțile de răsărit ale Statelor Unite. De 20 de ani nu s-au mai pomenit asemenea furtună. Multe persoane au fost omorâte, dar și mai multe au rămas fără case.

Coroane eterne. În loc de cunună pe cosciugul mult regretatului I. Russu-Șirianu, familia Tordășianu din Sibiu dăruiește fondului jubilar Nic. Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați ai meseriașilor noștri 5 cor.

Advocat român în Sebeșul-săsesc. Suntem informați, că domnul Dr. *Dimitrie Stefan*, care acum de curând a făcut cursa de avocat cu bun succes, și are și o praxă îndelungată, în urma invitației ce i s'a făcut din partea mai multor fruntași s'a decis să-și deschidă cancelaria advocațională în Sebeșul-săsesc.

Teatrul românesc în Sibiu. În legătură cu notița din Nr. 133 al foii noastre, aducem la cunoștința On. public român, că teatrul proiectat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu se va da cu siguranță Vineri în 25 Dec. v. (în ziua primă a Crăciunului) la 7 ore seara, în teatrul orașenesc. Se vor preda două piese. Și anume: „*Pribeगी*”, comedie din viața meseriașilor. în 2 acte, după Nestroy, localizare de S. Stanea și „*Balul mortului*”, comedie într-un act de V. A. Urechia. Programul detaliat îl vom da în numărul viitor. Bilete de intrare se vând la Librăria arhidiecezană, începând de Marți.

Vitejie primejdieoasă. Dintr'un oraș din Ungaria se vestește, că un tânăr proprietar, *Ferjes Péter*, petrecând într'una din nopți la un restaurant, a beut dintr'o dată o sticlă de un litru și jumătate de vin: peste câteva momente s'a răsturnat de pe scaun și nu s'a mai ridicat. Murise de apoplexie.

Intre viriliștii comitatului Tardariaș sunt români următorii: Dr Z. Chirtop adv., Coman Sogan proprietar, Emil K. Alexandrescu proprietar, I. Rusu proprietar, V. Săciu preot, N. Solomon protopop, I. Catona propr. Dr. G. Popescu adv., M. Elekes, Gr. Pop, I. Dancila, I. Boer, B. Sogan, M. Teban și L. Bozac proprietari.

Un hoț în muzeu. Poliția din Dresda a arestat pe un negustor rus, cu numele *Modrov*, la care s'au găsit mai multe obiecte furate din muzeele din Dresda și străinătate. Intre altele s'a găsit un tablou original al celebrului pictor din veacul al 17-lea Van-Dyck, furat din colecția conților Harrach.

Numărul total al funcționarilor dela băncile românești în 1909 face 730, față de 658 din anul trecut.

D'ale advocaților. S'au publicat de curând datele statistice privitoare la înmulțirea advocaților în Ungaria. Numărul lor crește în fiecare an cu peste 200 de advocați. Iată cifrele: în 1904 au fost 5300, în 1905—5512, în 1906—5776, în 1907—5995, în 1908—6215 advocați.

DI Dimitrie Șica, preot, și soția *Mariți*, mutându-se din Rotbav în parohia Draos, își iau pe calea aceasta remas bun dela binevoitorii, prietenii și cunoscuții, dela cari în urma împrejurărilor nu și-au putut lua în persoană remas bun.

Fondul de dispoziție. Tribunalul din Belgradul sârbesc se ocupă acum cu procesul unui fost funcționar în ministerul de finanțe, cu numele *Sorvici*, care este acuzat că a delapidat din fondul de dispoziție suma de 170 de mii franci. La judecătorul de instrucție acuzatul a declarat, că a folosit banii din încredințarea ministrului de externe *Milovanovici* pentru scopuri politice în Bosnia și Herțegovina și chiamă de martori pe ministrii Pașici și Milovanovici. Cel dintâi confirmă spusele acuzatului, al doilea nu le recunoaște de adevărate. Desbaterile se țin cu excluderea publicității.

Mișcarea antialcolică în armată. Ministerul de război a dat ordin, ca medicii militari ai trupelor cu prilejul când instruesc pe soldați asupra boalelor venenice, să-i lămurească și asupra înrăuririi stricteoioase a bănturilor spirituoase, în deosebi a rachiiului, atât die punct de vedere moral, cât și igienic; instrucțiunea are să fie cât mai temeinică și spusă la înțelesul tuturor, și anume în fiecare an cel puțin de două ori. Conform ordinului acestuia, ofițerii vor avea să sprijinească pe medici în mișcarea antialcolică pornită.

Teatrul în Dej. Comitetul filial din Dej al „Societății pentru fond de teatru român” aranjează în 27 Decembrie 1909 st. v. (9 Ianuarie 1910 st. n. a treia zi de Crăciun): în sala cea mare a hotelului „Europa” *Reprezentare teatrală*. Se va juca piesa *Distrași*, comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Corneliu Darabant, după care vor urma declamațiuni și cântări, și apoi *Otravă Femeiască*, comedie într'un act de D. Tințariu. Încheierea o face petrecere cu joc.

La darurile de Crăciun ce se vor împărți de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” cu prilejul Nasterii Domnului au binevoit a mai dăru: Marius Păcules, Fl. Căpătină, O. Gritti, D. Sândeau, E. Vanou, Popescu, A. Popp, E. V., I. Rebegea, N. Benția, Georgescu, Dr. Zaharie Gheșja, Dr. I. Moldovan, Șever Pop, Ioan Crețu, C. Hartea, O. Tobias, And. Gușu, Dem. Gall, Enea Hoodman, Ios. Lissai, toți funcționari la „Albina”, fiecare câte 1 c., Dr. Liviu de Lemeny 10 cor., Livia Dr. Crăciunescu și A. Cosciuc, prof. 2 cor., I. Bărdaș, I. Vasiliichi, I. Covrig, P. Cioconea, funcționar la „Albina”, câte 50 bani, A. B. 30 bani, Dr. Onisifor Ghibu și Victor Stanciu, prof., câte 1 cor., P. Berban 60 bani, Comitetul fond. grănițarești (Sibiu) în loc de cunună pe cosciugul fostului său prez. onorar C. Stezar 10 cor.

Mulțămită. Învățătorii P. Pătrăngăren, A. Cibu și L. Mateș dela școala din Daia, tractul Sebeș, drept recunoștință că li s'au întregit salariile începând cu a. 1907 au dăruit „Fondul pentru zidirea unei nouă biserici” frumoasa sumă de 300 cor. (fiecare câte 100 cor). Fapta se laudă de sine, pentru care ne vedem plăcut îndemnați a-le aduce și pe această cale sincere mulțămiri. *Epitropia.*

Pastilele de piept ale lui Gegger au efect repede și sigur la tuse, răgneală și flegmă. Se găsesc în toate farmaciile și drogheriile. Per carton 1 și 2 cor. Carton de probă 50 bani. Deposit general: Farmacia Reichspalatin, Budapesta VI. Văczi kőrut 17.

Mulțămită. În scopul zidirii bisericei romane gr. or. din Tăuți, protopresbiteratul Alba Iulia, au binevoit a contribui următoarele instituite de credit și de economii, anume: Murășanul din Radna cu 5 cor. Progresul din Marosillye cu 5 cor. Doina din Câmpeni cu 10 cor. Bistrițeană cu 2 cor. Coroana din Bistrița cu 2 cor. Mărgineana din Poiana cu 5 cor. Noiana din Also-Arșă cu 5 cor. Ear dela oficiile parohiale au intrat sumele următoare: Din Loman trac. Sebeș 8 cor. 74 fl. Dela Bucium Muntari 2 cor. 50 fl. și Bucium Isbita 3 cor 20 fl. Teuțiu la 15 Decembrie 1909 *Dionisiu Popovici* paroh gr. or. Vasiliu Haneș epitrop I.

Ședință la „Solidaritatea”. Reuniunea de instituite financiare „Solidaritatea” a ținut în zilele acestea o ședință plenară în care s'a ocupat cu chestiunea băncii de asigurare, cu afacerea tovărășiilor, cu înființarea unui birou de informațiune și cu alte lucrări importante pentru băncile noastre. Chestiunea asigurărilor s'a constatat, că are trebuință de a fi studiată și mai departe în unele amănunte. Pentru organizarea vieții economice prin tovărășii direcțiunea „Solidarității” a hotărât să se întocmească o lucrare cu îndrumări practice despre înființarea și conducerea tovărășiilor, iar secretarul însoțirii să pregătească un plan relativ la acțiunea băncilor întru sprijinirea și supravegherea tovărășiilor necesare în ocolul lor de activitate. Privitor la înființarea biroului de informațiune menit să dea știri adevărate și suficiente despre băncile însoțite și să adune informațiuni despre firme și persoane de pe teritoriul băncilor române, direcțiunea a însărcinat biroul său se a rete băncilor noastre binefacerele și cheltuielile împreunate cu întemeierea și susținerea unui astfel de așezământ, invitându-le a se rosti asupra cvotei, cu care pot contribui la întocmirea și funcționarea unui astfel de birou de informațiune. Conform răspunsurilor date de bănci se va compune apoi proiectul despre înființarea și folosirea acestui birou. Se constată în sfârșit, că în sinul acestei însoțiri sunt primite până acum 114 instituite ca membri ai „Solidarității”.

Muzeul Asociațiunii.

P. T. Domni al căror nume este inclus în consemnarea prezentă și-au răscum-părat feliicitările de Anul nou 1910 în fondul Muzeului Asociațiunii, contribuind următoarele sume:

Dr. Zosim Chirtop, avocat, Câmpeni, 20 cor. Nicolau Garoi, avocat, Zernești, Ana și Dr. Vasile Pahone, avocat, Bistrița, Sidonia și Dr. I. Popescu, avocat, Reghin, Dr. I. Fruma, avocat, Sibiu, câte 10 cor. Sever de Barbu, secretar de bancă, Reghin, Dr. At. Marienescu, Sibiu câte 5 cor. George Borzea, paroh, Coveș, T. V. Păcățian, publicist, Sibiu, câte 3 cor. Gavril Ciobotar, paroh, Gyimesbük. 1 cor.

Sibiu, 29 Decembrie n. 1909.

Ioșif Sterca Șuluțu
prezident.

Cărți și reviste.

Candela, foaie bisericească-literară, redactată de Dr. E. Vouitachi și A. A. Manastirski, a apărut nr. 12 pe Dec. 1909, cu următorul cuprins: Epistola lui Iuda, introducere și comentariu, de Dr. V. Gheorghiu. Virtutea creștină de C. Morariu. Profesorul Malachia de Dr. O. I-sopescu. Text rusesc. Comunicări, întrebări și cazuri pastorale. Cronică. Bibliografie. Abon. pe an 8 cor. Adresa: Prof. Dr. T. Tarnavski, Cernăuț, strada Cherescu 7.

Raport general al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură” din com. Sibiuului, pe anul 1908 (al XXI-lea), redactat de V. Tordășianu, secretar. Sibiu 1909, „Tipografia Poporului”. O broș. de 71 pg. Dintre lucrările mai însemnate ale comitetului amintim: trei expoziții: una de copii, a doua de poame, și a treia de vite; un curs de pomărit, plantare de ultoi, împărțire de pădureți și semințe de nutrețuri măiestrite, acordare de împrumuturi ieftine la procurarea de animale de prăsilă, diferite îndrumări ș. a. Reuniunea are cam o mie de membri și o avere de peste 22 de mii coroane.

„Cartea de Aur”. Din publicația „*Cartea de Aur*” sau *Luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară*, de I. V. Făcășian, a apărut și a fost trimis tutu- ror abonaților volumul V. care cuprinde mișcările noastre politice din anii 1869—1872, cu toate vorbirile deputaților români, rostite în dieta țării, cu descrierea amănunțită a conferențelor electorale dela Mercurea și din Timișoara, și alte evenimente politice, de interes pentru fruntașii de acum și din viitor ai neamului nostru. Volumul costă, ca cele de mai înainte, 12 coroane exemplarul legat, și 10 coroane exemplarul broșat. *Volumul VI. e pus sub tipar și apare pe la finea lunii Maiu 1910.*

Poșta redacției.

I. M. în Orăștie. Sunt chestiuni, în cari prezidentul comitetului parohial, respective prezidentul școlii de școlar, în sensul legii e obligat a corespunde cu oficiile inspectoratelor regești. Vezi § ul 14 art. de lege XXXVIII din 1868, §-ul 5 art. de lege XXVIII din 1876 și § ul 30 art. de lege XXVII din 1907. Aceste chestiuni de regulament sunt: Promovarea diferitelor date statistice, împărțirea orelor, conspectul manualelor și al recuisitelor folosite, începerea și finirea anului școlar, ferile locale, diferitele schimbări obvenite în corpul didactic, etc. Despre chestionarul pomenit Consistorul n'are cunoștință. Astfel de date nu este în drept a cere organelor noastre fără știrea superiorității bisericești. Fiecare comună bis. își are budgetul său școlar separat; acesta împreună cu protocolul de fașiune (javadalmi jegyzőkönyv) și cu foaia de salar după fiecare post învățătoresc sunt documentele, cari privesc forurile administrative. Trimite-ne un chestionar.

Teatrul german.

Sâmbătă d. a.: *Aus der goldenen Märchenwelt*, piesă pentru copii, sara: *Der Amerika-Sepp*, farsă. Duminică d. a.: *Kabale und Liebe*, tragedie, sara: *Ihr Korporal*, farsă, cu cântece.

Dacă copiii slăbesc

dați-le atunci *Emulsiunea lui Scott* și cu bucurie veți vedea o imediată întoarcere spre bine, cu desvoltare puternică și nouă viață pe mai departe.

Deja la destui

copii iubiți, pentru cari părinții numai slabe nădejdi mai aveau, a adus scăpare *Emulsiunea lui Scott*.

Emulsiunea lui Scott

e Emulsiune model, model cu privire la curățenia părților ei conștătătoare, ușoara mistuire și puterea de hrană. 7 (330) 3—5

Prețul unei sticle originale c. 2-50. Se găsește în toate farmaciile.

Veritabil numai cu această marcă — Pescarul — ca semnul garanției a experiențelor lui SCOTT.

Nr. 632/909.

[459] 1—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Cristur, în protopresbiteratul Devei, prin această să publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B., pentru dotațiunea dela stat.

Concurenții au ași așterne suplicile de concurs, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu, în termenul sus indicat, și a să prezenta în timpul și modul prescris în Regulamentul pentru parohii în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică din această parohie spre a cânta, predica și eventual a celebra s. liturgie.

Deva, 22 Noemvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat rom. gr.-or., în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 825/909.

[453] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala profesională din Cărpiniș, protopresbiteratul Mercurei se escrie concurs cu termen de 15 zile de prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar de 600 cor. din repartitie pe popor, relut de cartir 40 coroane și de lemne 40 cor.

Se vor face pașii de lipsă pentru întregirea salarului dela stat.

Concurenții cu cunoștințe musicale vor fi preferiți.

Cuincuenalele se vor computa numai după serviciu de 5 ani dela alegere.

Postul se va ocupa numai la 1 Septembrie 1910.

Învățătorul ales este îndatorat a cânta cu copii la sf. liturgie, va conduce școala de repetiție și va lucra și grădina școlară de pomărit.

Concurenții au să-și aștearnă rugărilor instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat

în terminalul indicat, îndatorati fiind a se prezenta în biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântări.

Mercurea, 5 Decemvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. rom. a Mercurei în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Avr. S. Păcurariu
protopresbiter.

Dela Librăria arhidiecezană se poate procura:

Ivela, Cântecul Vetrei luminoase. Pentru voce și pian. Se vinde în favorul asilului pentru orbi „Vatra luminoasă“ înființat de M. Sa Regina Elisaveta a României.

Prețul 2 coroane, plus porto 30 bani.

Gicht și reumă

Junghiuri, dureri de solduri și crucea spinării, dureri de picioare, chiotori și muschi și paralisie le vindecăți mai simplu și mai repede prin „Salba Gautheria a lui Örkény“. Miile de scrisori de mulțămăită dovedesc că nu există alt mijloc mai bun, cel ce-a cercat-o odată o recomandă mai departe. Un tub 1 cor. 60 b. 3 tuburi franco 5 cor. prin ramburs a-se comanda dela Farmacia Apostolului, Buda-pesta Iózzsefkörut 64, Depot 90.

(392) 3—5

Muschong, Baia Buziaș,**Apă minerală Phönix de Buziaș**

vindecă și împrospătează. Ajută admirabil la boale de rărunchi și beșica udului, la catarurile cronice de rărunchi, la formări de piatră urinală și la boalele cataralice ale organelor pentru aer și a organelor de separare. Recomandată de medici. Deposit general în Sibiu la firma

Carol Albrecht.

(436) 4—4

O vai!

La tusa, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!**„Pastilele de piept ale lui Egger“**

au gust bun, și nu influințează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

Farmacia „Reichspalatin“
Budapesta, VI, Váci-körut 17.

Pastilele de piept ale lui
EGGER m'au scăpat repede!

O să mă învec de această tusa rea!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Prissel, Au- (345) 15—26 gust Teutsch; în Sebeș la: Vilhelm Lederhüger, Ludwig Binder, farmacia.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoră de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

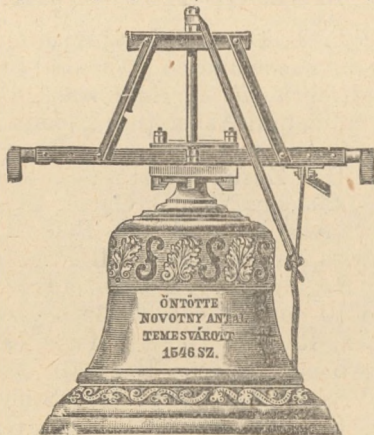
se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(302) 18—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare

„Calendarul național“ pe 1910!

Întocmit de redacția foilor dela Orăștie. E și mai frumos ca anul trecut!

În fruntea Calendarului e: Monumentul ridicat la Șibot (lângă Orăștie) vitejiei românești de pe Câmpul-Pâinii, și descrierea acelei lupte mari alui Paul Chinezu care cu Românii săi bănațeni a scos din gura morții pe Săcuii, Ungurii și Sași înfrânți de Turci, — și a potopit aci 30.000 de Turci! Ungurii o scriu ca o vitejie un-gurească. Calendarul Național pe 1910, dovedește că ea a fost o strălucită biruință a Românilor asupra Păgânilor!

— Urmează 12 chipuri negrăit de drăgălașe, înfățișând pe înaltele persoane dela Curtea Română: Princesa Maria cu cele 2 fiice ale sale și cu cei doi Prinți: Carol și Nicolae în costume naționale ele ca drăgălașe țărănuțe, ei ca minunați ciobănei români!.. Atât sunt de frumoase că nu se pot descrie, ci trebuiesc văzute! — Vin apoi:

— Minunile firii pe fundul mărilor: 5 chipuri de caracude (animale foarte ciudate, cu sute de brațe!) — Chip de zidiri uriașe în New-York! — Tren de munte, cu roate cu dinți. — Miri sacsoni, în ciudatele lor haine de nuntă. — O minune americană: Stâncă ce se tot mișcă, aninată pe caasta unui colț de peatră, și nu cade! Foarte interesantă! — Napoleon cel mare când vine înfrânt din Rusia, și istoria acelu groaznic războiu, care e începutul apusului lui Napoleon. Mișcător și interesant! — Și alte chipuri. Apoi material de cetit: poezii, schițe, povești, haz, poezii populare și altele, foarte alese și tare desfătătoare!

PREȚUL unui Calendar Național e, numai 18 cr. (36 fil.) și 5 fil. de porto, așadar 41 fileri cu poșta cu tot.

Dacă trimiteți bani pentru 5—10 calendare, le capeti în loc de 18 cr., cu numai 13 cr. (26 fil.) unul, și-ți vin franco (poșta plătită) acasă. Dacă trimiți pentru mai multe ca 10, le platești cu numai 11 cr. (22 fil.) unul, — având însă a-ți plăti însuși porto la scoaterea pachetului dela poșta.

Cei ce le cer neplătite, spre vânzare, cu legământul de a plăti după ce le vând, le capătă cu 13 cr., (26 fileri) unul, având însă a-și plăti ei porto la scoaterea pachetului.

Se capătă și la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Administrația foilor: „Libertatea“ și „Foaia Inter.“
în Orăștie — Száváros.

[428] 5—5

!!!

Am onoare a aduce la cunoștința publicului din loc și călător, că Hotelul, Restaurantul și Cafeneaua mea, fondate de 10 ani sub firma

Hotel Mihaiu

Saggasse nr. 11

le-am renovat spre cea mai mare comoditate a p. t. publicului.

Odăi confortabile curate

incluzive lumină electrică și serviciu dela cor. l'60 în sus. Odaie de scaldă, cafenea și restaurant excelent în casă!

Întotdeauna bere proaspătă și anume: bere sibiană de a lui Habermann, bere Bock de trei stejari și bere de Steinbruch, precum și vinuri veritabile în butoiu și în sticle.

Mulțămind respectuos pentru încrederea cea mare de care am fost învrednicit până acum, mă rog a mă învrednici cu aceeași încredere și pe mai departe, și semnez

cu deosebită stimă

Ioan Mihaiu,
hotelier și proprietar.

(364) 11

Sibiu (Nagyszeben) în Octomvrie 1909.

Fabrica drezdană de motoare societate pe acții.

Cea mai veche și mai mare fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

MOTOARE ȘI LOCOMOBILE

cu

Benzin, ulei crud, gaz, petrolu,
precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltueli de mânăre:

pe oră și putere de cai numai circa 1 filer.

Depositari general:

IGNÁCZ GELLÉRT & COMP.

Budapest, Teréz körut 41. . . . . Telefon 12—91.

Garanție foarte bună. . . . . Condiții de plată favorabile.

(329) 12—20